

Fem ting om to artikler

■ Henrik Brogaards stilfærdige artikler om dette at være psykolog på et plejehjem (Psykolog Nyt 3 og 4/2010) fortæller sympatisk om kontakten og hjælpen til mennesker i det, man efterhånden kalder den fjerde alder. Fem ting falder i øjnene ud fra de omtalte eksempler og betragtninger:

1) Psykologens samtale med de gamle mennesker bærer i udpræget grad karakter af gensidig eksistentialpsykologisk opbyggelighed. Gensidigheden kan være indirekte eller underfundig, men den er der. Eller sagt på en anden måde: psykologen lærer også noget om ret at leve sit liv ud fra de gamles eksempel, både hvad angår form og indhold.

2) Der argumenteres overbevisende – ikke mindst for adgangen til den professionelle hjælp til gamle med svære traumatiske oplevelser i bagagen.

3) Brogaards kritik af Erik H. Eriksons sidste udviklingskonflikt i livet, den mellem integritet og fortvivlelse, bør vel snarere rettes mod denne udmærkede teoretikers kritikløse efter-snakker og populisatorer: integriteten

skal efter min bedste overbevisning ses som et ideelt sigte hellere end som et for de fleste dødelige helt opnåeligt mål, og konflikten beskrives da også gerne af Erikson selv som et stadigt vilkår. I øvrigt slipper vel ingen af os for den eksistentielle fortvivlelse ved bevidstheden om egen endelighed. Jeg har i en længere årrække på folkeuniversitetskurser om den tredje alders opgaver og muligheder med stor fornøjelse vist Ingmar Bergmans mesterværk ”Ved vejs ende” (”Smultronstället”), suppleret med Eriksons fremragende fortolkning af samme (se Reflections on Dr. Borg’s Life Cycle – fra David D. Van Tassel (red.): Aging, Death, and the Completion of Being, s. 29-67). Ingen kan være i tvivl om, at den gamle læge, som er hovedperson, ikkun er på vej mod integritet – og at det er denne bevægelse, der er pointen.

At psykologiske fagfolk med tilstrækkelig finfølelse og alder kan bidrage konstruktivt til sådanne processer, demonstreres smukt og overbevisende af Brogaard. Det bør vel i øvrigt uden videre stå klart, at ikke en hvilken

som helst knægt m/k, der netop har rejst sig fra det grønne bord på universitetet, vil egne sig til at vejlede os gamle med hensyn til, hvordan vi bør leve den (næst-)sidste del af vort liv.

4) Det er ret beset bizart, at Brogaard vitterligt er (var!) ene mand på et i forvejen stort felt, som af banale demografiske grunde kun kan ekspandere og ekspandere i de kommende mange år – og det skønt han er god til at tale for sin sympatiske sag.

5) Den opfølgende artikel sammenholdt med faktaboks 1 viser, at forfatteren ikke fór med løs tale i første omgang: fyringen af Sølunds psykolog lå lige til højrebenet, som den højtstående kommunale økonomiansvarlige embedsmand så smagfuldt udtrykte det. Fyringen må forekomme de mere tænksomme skandaløs og stupid. Kampberedtheden var åbenbart ikke nok i denne omgang. Vi må samle os, fortsætte med at udveksle erfaringer og se at komme videre i forsøget på at modvirke denne form for kommunal lavsindighed – for ikke at sige idioti.

Ole Leimand